

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 13C/29/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2119201312
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Pravda
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2119201312.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudcom Mgr. Petrom Pravdom v právnej veci sporu žalobcov: 1./ F. L., M.. XX.XX.XXXX, A. Q. T. F. XXX, B. M. F., 2./ L.. I. L., M.. XX.XX.XXXX, A. Q. M. C.B. XXXX/XX, Q.-B. F., 3./ G. M., M.. XX.XX.XXXX, A. Q. W. XXXX/XX, Q.-U., zast.: In Medias Res, s.r.o., IČO: 36 863 351, advokátska kancelária so sídlom Sladovnícka 13, Trnava, proti žalovanej: D. Y., M.. XX.XX.XXXX, A. Q. F. XXX, zast.: zast.: AKWH Legal, s. r. o., IČO: 36 862 134, advokátska kancelária so sídlom Miletičova 1, Bratislava, o nahradenie prejavu vôle, takto

rozhodol:

I. Žaloba sa zamietá.

II. Žalovaná má voči žalobcom v 1. až 3. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% .

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 19.02.2019 sa žalobcovia v 1. až 3. rade (ďalej len „Žalobcovia“) domáhali rozhodnutia, ktorým súd žalovanej uloží povinnosť uzavrieť so Žalobcami zmluvu o prevode vlastníctva k pozemkom: parcela registra „C“ č. XXXX/X o výmere XXX m² vedená ako S. a parcela registra „C“ č. XXXX/XX o výmere XXX m² vedená ako S. U. J. M.Á., nachádzajúcim sa v katastrálnom území F., obec F., okres Trnava, zapísaným na liste vlastníctva č. XXXX Okresného úradu Trnava, Katastrálny odbor (ďalej len „Pozemky“).

2. Žalobu skutkovo odôvodnili tým, že na parcele č. XXXX/XX o výmere XXXm² je postavený rodinný dom so súpisným číslom XXX (ďalej len „Rodinný dom“), ktorý je vo vlastníctve žalovanej. Rodinný dom žalovanej tak stojí na Pozemku vo vlastníctve Žalobcov, čím je dlhodobu obmedzované ich vlastníctvo. Žalovaná Pozemky užíva vedome od roku 2010 bez právneho dôvodu a bez akejkoľvek odplaty za takéto užívanie, čím na jej strane dochádza k vzniku bezdôvodného obohatenia. Žalobcovia sa snažili vzťahy so žalovanou usporiadať, no nepodarilo sa im to. Uplatneného nároku sa domáhali s poukazom na § 137 písm. a) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v spojitosti s § 229 CSP. Usporiadanie vzťahov navrhovaným spôsobom považujú za najvhodnejšie, a to z dôvodu, že dôjde k trvalému usporiadaniu vzťahov do budúcnosti. Správnosť formulácie žalobného petitu odôvodnili poukazom na právnu vetu rozsudku Najvyššieho súdu SR č.k. 2Sžo/36/2010 zo dňa 14.09.2010 a taktiež na právnu vetu uznesenia Krajského súdu v Trnave č.k. 23Co/403/2017 zo dňa 19.11.2018.

3. Žalovaná žiadala žalobu zamietnuť. Vyjadrila pochybnosti ohľadne vlastníctva Žalobcov k Pozemkom, zvažuje podanie žaloby o určenie jej vlastníctva, ktoré malo vzniknúť titulom vydržania. Nepoprela existenciu Rodinného domu na parcele č. XXXX/XX o výmere XXXm². Spôsob, ktorým sa Žalobcovia domáhajú usporiadania vzťahov, však považuje za nesúladný s hmotným právom, nakoľko má za to, že v Slovenskom právnom poriadku neexistuje žiadne ustanovenie hmotného práva, o ktoré by sa dal uplatnený nárok oprieť. Uviedla, že voči Žalobcom nemá žiadnu nesplnenú povinnosť kúpiť ich Pozemkov

(vyplývajúcu napríklad zo zmluvy o budúcej kúpnej zmluve), ktorá by umožňovala aplikovať ustanovenie § 137 písm. a) CSP v spojení s § 229 CSP. Vyjadriť názor, že nahradenie prejavu vôle prichádza do úvahy napr. pri porušení predkupného práva podielového spoluvlastníka. Predpokladom úspešnosti žaloby o nahradenie prejavu vôle je, že žalovaný je povinný na základe právneho predpisu, zmluvy, prípadne protiprávneho konania, svoju vôľu určitého obsahu prejavíť, pričom tak nie je ochotný urobiť. Súd môže žalovanej uložiť len takú povinnosť, ako mu dovoľuje zákon, resp. aká žalovanej vyplýva zo zákona a akú dobrovoľne nespĺnila. Vzhľadom na uvedené nie je možné, aby súd nahradil prejav vôle žalovanej na kúpnej zmluve a tým ju proti jej vôli urobil vlastníčkou pozemku.

4. Zo zhodných skutkových tvrdení mal súd preukázané, že Žalobcovia sú vlastníci Pozemkov, na ktorých je postavená stavba vo vlastníctve žalovanej.

5. Podľa čl. 13 ods. 1 Ústavy SR, povinnosti možno ukladať

- a) zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd,
- b) medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 4, ktorá priamo zakladá práva a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, alebo
- c) nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2.

6. Podľa § 135c ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), ak niekto zriadi stavbu na cudzom pozemku, hoci na to nemá právo, môže súd na návrh vlastníka pozemku rozhodnúť, že stavbu treba odstrániť na náklady toho, kto stavbu zriadil (ďalej len "vlastník stavby").

7. Podľa § 135c ods. 2 OZ, pokiaľ by odstránenie stavby nebolo účelné, prikáže ju súd za náhradu do vlastníctva vlastníkovi pozemku, pokiaľ s tým vlastníkom pozemku súhlasí.

8. Podľa § 135c ods. 3 OZ, súd môže usporiadať pomery medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom stavby aj inak, najmä tiež zriadiť za náhradu vecné bremeno, ktoré je nevyhnutné na výkon vlastníckeho práva k stavbe.

9. Podľa § 137 CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

- a) splnení povinnosti,
- b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,
- c) určenie, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
- d) určenie právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

10. Podľa § 229 CSP, právoplatné rozsudky ukladajúce povinnosť prejavu vôle nahradzujú tento prejav.

11. Predmetom konania je žaloba smerujúca k usporiadaniu vzťahov medzi Žalobcami ako vlastníkmi pozemkov a žalovanou ako vlastníčkou stavby na pozemku Žalobcov. Žalobcovia podanou žalobou žiadali usporiadať vzťahy medzi sporovými stranami nahradením prejavu vôle žalovanej na kúpnej zmluve, ktorou by žalovaná od Žalobcov nadobudla kúpou do vlastníctva Pozemok pod svojou stavbou a pozemok príľahlý, čím by sa odstránila rozdielnosť subjektov vlastníacich pozemok a stavby na ňom stojacej. Uplatnenému nároku však nemožno vyhovieť, keďže povinnosť žalovanej uzatvoriť so Žalobcami kúpnu zmluvu nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu a ani zo žiadnej zmluvy sporových strán.

12. Povinnosti možno podľa čl. 13 ods. 1 Ústavy SR ukladať a) zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd, b) medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 4, ktorá priamo zakladá práva a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, alebo c) nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2. Prejav vôle subjektu právneho vzťahu je možné nahradiť súdnym rozhodnutím len v tých prípadoch, keď to zákon výslovne umožňuje, resp. kde povinnosť k právnemu konaniu subjektu je stanovená zákonným ustanovením alebo ako záväzková povinnosť je založená iným právnym úkonom. V Slovenskom právnom poriadku neexistuje úprava, na základe ktorej možno vlastníkovi stavby uložiť povinnosť uzavrieť kúpnu zmluvu s vlastníkom pozemku pod stavbou, prípadne nahradiť prejav vôle vlastníka stavby na kúpnej zmluve, na základe ktorej by sa stal vlastníkom pozemku pod stavbou. Občianskoprávne nároky vlastníka pozemku, na ktorom je postavená cudzia stavba,

upravuje ustanovenie § 135c OZ, z ktorého však nárok uplatnený v tomto konaní nevyplýva. Ustanovenie § 229 CSP, na ktoré sa Žalobcovia odvolávajú je procesným ustanovením, bez iného nezakladajúcim uplatnený nárok.

13. Vo vzťahu k Žalobcami označeným súdnym rozhodnutiam súd uvádza, že predmetom konania vedeného na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 23Co/403/2017 bolo nahradenie prejavu vôle v prípade porušenia predkupného práva, teda nie v prípade stavby zriadenej na cudzom pozemku, pričom takáto situácia nebola ani predmetom konania vedeného na Najvyššom súde SR pod sp. zn. 2Sžo/36/2010.

14. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody nemožnosti vyhovenia žalobe súd žalobu Žalobcov ako nedôvodnú zamietol.

15. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

16. Podľa ust. § 262 ods. 1,2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.(ods. 1) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.(ods. 2)

17. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ust. § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, keď žaloba Žalobcov bola zamietnutá, z čoho vyplýva plný úspech žalovanej, čo v konečnom dôsledku znamená nárok žalovanej voči Žalobcom na náhradu účelne vynaložených trov celého konania v rozsahu 100% trov konania, o čom súd rozhodol vo výroku II. rozsudku. V konaní pritom nebol tvrdený a súd sám nezistil žiaden dôvod na aplikáciu ust. § 257 CSP. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté v zmysle ust. § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 357 písm. m) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.).